

Dokument s plenarne sjednice

A9-0103/2021

30.3.2021

IZVJEŠĆE

o „Oporezivanju digitalnog gospodarstva: pregovorima u OECD-u, poreznoj rezidentnosti digitalnih poduzeća i mogućem europskom digitalnom porezu” (2021/2010(INI))

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvjestitelji: Andreas Schwab, Martin Hlaváček

Izvjestitelji za mišljenje (*):

José Manuel Fernandes, Valérie Hayer, Odbor za proračune

(*) Pridruženi odbori – članak 57. Poslovnika

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	16
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNE.....	17
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	23
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	24

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o „Oporezivanju digitalnog gospodarstva: pregovorima u OECD-u, poreznoj rezidentnosti digitalnih poduzeća i mogućem europskom digitalnom porezu” (2021/2010(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 113. i 115. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 1. i 2. listopada 2020.¹ i 21. srpnja 2020.²,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća za ekonomske i financijske poslove od 27. studenog 2020.³,
- uzimajući u obzir prijedloge Komisije koji su u postupku usvajanja, posebno o zajedničkoj osnovici poreza na dobit (CCTB), zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB)⁴ i paketu o digitalnom oporezivanju⁵, kao i stajališta Parlamenta o tim prijedlozima,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. siječnja 2019. naslovljenu „Prema učinkovitijem i demokratskijem odlučivanju o poreznoj politici EU-a” (COM(2019)0008),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. veljače 2020. naslovljenu „Izgradnja digitalne budućnosti Europe” (COM(2020)0067),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. srpnja 2020. o Akcijskom planu za pravedno i jednostavno oporezivanje kojim se podupire strategija oporavka (COM(2020)0312),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2015. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka⁶, koju je predložio Posebni odbor Parlamenta za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka (odbor TAXE),

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/45912/021020-euco-final-conclusions-hr.pdf>

² <https://www.consilium.europa.eu/media/45121/210720-euco-final-conclusions-hr.pdf>

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13350-2020-INIT/hr/pdf>

⁴ Prijedlog direktive Vijeća od 25. listopada 2016. o zajedničkoj osnovici poreza na dobit (CCTB), COM(2016)0685, i od 25. listopada 2016. o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB), COM(2016)0683.

⁵ Paket obuhvaća komunikaciju Komisije od 21. ožujka 2018. naslovljenu „Vrijeme je za uspostavljanje modernog, pravednog i učinkovitog poreznog standarda za digitalno gospodarstvo” (COM(2018)0146), Prijedlog direktive Vijeća od 21. ožujka 2018. o utvrđivanju pravila o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (COM(2018)0147), Prijedlog direktive Vijeća od 21. ožujka 2018. o zajedničkom sustavu poreza na digitalne usluge kojim se oporezuju prihodi od pružanja određenih digitalnih usluga (COM(2018)0148) i preporuke Komisije od 21. ožujka 2018. o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (C(2018)1650).

⁶ SL C 366, 27.10.2017., str. 51.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2016. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka⁷, koju je predložio Posebni odbor Parlamenta za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka (odbor TAXE2),
- uzimajući u obzir svoju preporuku Vijeću i Komisiji od 13. prosinca 2017. nakon istrage o pranju novca, izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza koju je proveo Istražni odbor Parlamenta za ispitivanje navodnih kršenja i nepravilnosti u primjeni prava Unije u području pranja novca, izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza (odbor PANA)⁸,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. ožujka 2019. o financijskom kriminalu, utaji poreza i izbjegavanju plaćanja poreza⁹, koju je predložio Posebni odbor za financijski kriminal, utaju poreza i izbjegavanje plaćanja poreza (TAX3),
- uzimajući u obzir postupanje Komisije slijedom svake od navedenih rezolucija Parlamenta¹⁰,
- uzimajući u obzir svoju studiju "Utjecaj digitalizacije na međunarodna porezna pitanja: izazovi i rješenja"¹¹,
- uzimajući u obzir Uključivi okvir skupine G20 i OECD-a o akcijskom planu za smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti (BEPS) iz listopada 2015., a posebno njegovu prvu mjeru za porezne izazove koji proizlaze iz digitalizacije,
- uzimajući u obzir privremeno izvješće u sklopu Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a „Porezni izazovi koji proizlaze iz digitalizacije” usvojeno 2018. i njegov Program rada za razvoj rješenja konsenzusa o poreznim izazovima koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva donesen u svibnju 2019.,
- uzimajući u obzir Izjavu o pokrivenosti i izvješća o nacrtima prvog i drugog stupa koji su usvojeni u sklopu Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a u listopadu 2020., kao i priložene rezultate gospodarske analize i procjene učinka koje je provelo Tajništvo OECD-a,
- uzimajući u obzir ishode raznih sastanaka na vrhu skupina G7, G8 i G20 održanih na temu međunarodnih poreznih pitanja,
- uzimajući u obzir napore koje Odbor stručnjaka Ujedinjenih naroda za međunarodnu suradnju u poreznim pitanjima trenutačno poduzima u vezi s poreznim izazovima povezanima s digitalizacijom gospodarstva,

⁷ SL C 101, 16.3.2018., str. 79.

⁸ SL C 369, 11.10.2018., str. 123.

⁹ Usvojeni tekstovi: P8_TA(2019)0240.

¹⁰ Zajedničko djelovanje od 16. ožujka 2016. o uvođenju transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji i rezolucijama odbora TAXE, daljnje postupanje od 16. studenoga 2016. u vezi s rezolucijom odbora TAXE2, mjere poduzete na temelju preporuke odbora PANA iz travnja 2018. i mjere poduzete na temelju rezolucije odbora TAX3 od 27. kolovoza 2019.

¹¹ Hadžijeva, E., „Utjecaj digitalizacije na međunarodna porezna pitanja: izazovi i rješenja”, Europski parlament, Glavna uprava za unutarnju politiku, Resorni odjel A – Gospodarska i znanstvena politika te politika kvalitete života, veljača 2019.

- uzimajući u obzir Komisijinu početnu procjenu učinka digitalne pristojbe od 14. siječnja 2021. (Ares(2021)312667),
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 18. prosinca 2019. naslovljenu „Pravedno oporezivanje u digitaliziranom i globaliziranom gospodarstvu: BEPS 2.0”¹²,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za proračune,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0103/2021),
- A. budući da se sadašnja međunarodna pravila o porezu na dobit temelje na načelima koja su razvijena početkom 20. stoljeća i koja više nisu prikladna za sve globaliziranije i digitaliziranije gospodarstvo, zbog čega dolazi do brojnih štetnih poreznih praksi koje ugrožavaju javne financije i pošteno tržišno natjecanje;
 - B. budući da su proporcionalnost i praktičnost tih međunarodnih poreznih pravila sada predmet revizije u kontekstu pregovora OECD-a kako bi se osigurala konkurentnost europskih poduzeća u sve globaliziranim i digitaliziranim gospodarstvu;
 - C. budući da je digitalizacija gospodarstva pogoršala postojeće probleme uzrokovane prekomjernim oslanjanjem multinacionalnih poduzeća na nematerijalnu imovinu kao što je intelektualno vlasništvo;
 - D. budući da su se nakon financijske krize 2008. i 2009. te niza otkrića o različitim praksama utaje poreza, agresivnog poreznog planiranja, izbjegavanja plaćanja poreza i pranja novca, zemlje skupine G20 dogovorile da će te probleme rješavati na globalnoj razini u okviru OECD-a i u sklopu projekta sprječavanja smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS), temeljem kojeg je osmišljen akcijski plan za BEPS;
 - E. budući da se u okviru akcijskog plana za BEPS uspio postići globalni konsenzus o mnogim aspektima borbe protiv utaje poreza, agresivnog poreznog planiranja i izbjegavanja plaćanja poreza; budući da, međutim, nije postignut dogovor o tome kako riješiti porezne izazove koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva, zbog čega je objavljeno zasebno završno izvješće za 2015. o prvoj mjeri za BEPS;
 - F. budući da je Parlament u više navrata pozivao na reformu međunarodnog sustava poreza na dobit u cilju borbe protiv utaje poreza, izbjegavanja plaćanja poreza i izazova oporezivanja digitalnog gospodarstva;
 - G. budući da je Komisija 2018. iznijela dva prijedloga o oporezivanju digitalnog gospodarstva, uključujući privremeno kratkoročno rješenje kojim se uvodi porez na digitalne usluge i dugoročno rješenje kojim se znatna digitalna prisutnost utvrđuje kao poveznica za oporezivanje dobiti kojim bi se zamijenio porez na digitalne usluge; budući da je Komisija 25. listopada 2016. iznijela Prijedlog direktive Vijeća o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB) (COM(2016)0683); budući da je Parlament podržao sve te prijedloge, ali ih Vijeće nije usvojilo, što je

¹² Usvojeni tekstovi: P9_TA(2019)0102.

prisililo neke države članice da jednostrano uvedu porez na digitalne usluge;

- H. budući da uvođenje neusklađenih i zasebnih poreza na digitalne usluge od strane država članica, s različitim poreznim pravilima i kriterijima, povećava rascjepkanost unutar jedinstvenog tržišta, stvara veću poreznu nesigurnost i manje je učinkovito u usporedbi sa zajedničkim rješenjem na europskoj razini;
- I. budući da postoji rizik da se zbog mjera koje države članice poduzimaju jednostrano povećaju međunarodni trgovinski sporovi koji mogu utjecati i na digitalna i na nedigitalna poduzeća na jedinstvenom tržištu;
- J. budući da se, u skladu s mandatom koji su u ožujku 2017. dodijelili ministri financija skupine G20 i nakon donošenja programa rada u svibnju 2019., u sklopu Uključivog okvira OECD-a i skupine G20 za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti, kroz radnu skupinu za digitalno gospodarstvo, radi na globalnom rješenju koje se temelji na konsenzusu i na dva stupa: kod prvog stupa naglasak se stavlja na dodjelu prava oporezivanja u okviru novih pravila o raspodjeli dobiti i povezanosti, dok se u okviru drugog stupa rješavaju preostala pitanja u pogledu BEPS-a i uvode mjere kojima se jamči minimalna razina oporezivanja;
- K. budući da je 12. listopada 2020. u sklopu Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a objavljen paket s Izjavom o pokrivenosti i izvješćima o nacrtima za prvi i drugi stup, u kojem se odražavaju konvergentna stajališta o nizu značajki politike, načela i parametara u oba stupa te se utvrđuju preostala politička i tehnička pitanja koja treba riješiti;
- L. budući da se posljednjih godina znatno povećala dobit vodećih multinacionalnih poduzeća u digitalnom području; budući da su ograničenja kretanja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 dodatno ubrzala taj trend prijelaza na gospodarstvo koje se temelji na digitalnim uslugama, čime su poduzeća koja obavljaju posao koji se temelji na fizičkom prisustvu, a osobito mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), stavljena u dodatni nepovoljan položaj; budući da postoji hitna potreba za brzim djelovanjem, uzimajući u obzir cilj Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a da se pregovori zaključe u srpnju 2021., što je dobar prvi korak prema pravednijoj raspodjeli poreznog opterećenja;
- M. budući da su prikladni međunarodni porezni zakoni ključni za sprečavanje praksi utaje poreza i izbjegavanja plaćanje poreza i za izradu pravednog i učinkovitog sustava oporezivanja kojim se rješava problem nejednakosti i jamči sigurnost i stabilnost, što je preduvjet za konkurentnost, kao i za jednake uvjete tržišnog natjecanja među poduzećima, posebno za MSP-ove;
- N. budući da je digitalizacija gospodarstva malim poduzećima na svim razinama i iz različitih sektora omogućila da postanu konkurentnija i da dopru do novih klijenata; budući da bi manja novoosnovana i rastuća poduzeća trebala ostati neopterećena mjerama EU-a za digitalno oporezivanje;
- O. budući da se digitalna poduzeća u velikoj mjeri oslanjaju na nematerijalnu imovinu za stvaranje sadržaja, posebno upotrebom i monetizacijom korisničkih podataka, i da to stvaranje vrijednosti nije obuhvaćeno postojećim poreznim sustavima; budući da zbog

toga mjesto stvaranja vrijednosti nije usklađeno s mjestom oporezivanja;

- P. budući da je nepostojanje međunarodnog sporazuma ili propisa EU-a o digitalnom oporezivanju prepreka konkurentnijem poslovnom okruženju koje pogoduje rastu unutar jedinstvenog digitalnog tržišta;
- Q. budući da ozbiljna gospodarska kriza s kojom se Unija suočava zahtijeva moderne porezne politike koje državama članicama omogućuju učinkovitije i djelotvornije prikupljanje poreza za aktivnosti koje se provode na jedinstvenom tržištu;
- R. budući da bi države članice trebale blisko surađivati i zauzeti ujedinjeno, snažno i ambiciozno stajalište u međunarodnim poreznim pregovorima;
- S. budući da se u zaključcima Vijeća od 27. studenoga navodi da će Europsko vijeće „procijeniti stanje u vezi s radom na važnom pitanju digitalnoga oporezivanja” u ožujku 2021.;
- T. budući da će se ministri financija skupine G20 sastati 7. i 8. travnja 2021., a zatim i 9. i 10. srpnja 2021. te da će razmotriti oba stupa pregovora o Uključivom okviru;

Rješavanje izazova koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva

1. napominje da postojeća međunarodna porezna pravila potječu s početka 20. stoljeća i da se prava oporezivanja uglavnom temelje na fizičkoj prisutnosti poduzeća; ističe da su digitalizacija i snažno oslanjanje na nematerijalnu imovinu uvelike povećali sposobnost poduzeća da se uključe u velike poslovne aktivnosti u određenoj jurisdikciji, a da pritom nemaju fizičku prisutnost u toj jurisdikciji, te da stoga porezi plaćeni u jednoj jurisdikciji više ne odražavaju vrijednost i dobit koji su ondje ostvareni, što može dovesti do smanjenja porezne osnovice i prijenosa dobiti;
2. poziva na novu i pravedniju raspodjelu prava oporezivanja za visoko digitalizirana multinacionalna poduzeća i na reviziju tradicionalnog pojma trajnog poslovnog nastana jer se njime ne uspijeva obuhvatiti digitalno gospodarstvo; podsjeća na stajalište Parlamenta o C(C)CTB-u da se uspostavi virtualna stalna poslovna jedinica, imajući na umu mjesto na kojem se bilježi vrijednost te na temelju vrijednosti i dobiti koju ostvaruju korisnici; naglašava da su korisnici internetskih platformi i potrošači digitalnih usluga danas središnji elementi u stvaranju vrijednosti od strane visokodigitaliziranih poduzeća i da se oni ne mogu seliti izvan jurisdikcije na isti način kao kapital i rad te bi ih stoga trebalo uzeti u obzir pri definiranju nove porezne povezanosti kako bi se pružio učinkovit pravni lijek protiv agresivnog poreznog planiranja i izbjegavanja plaćanja poreza;
3. izražava zabrinutost da bi uska definicija problema dovela do osmišljavanja ciljanih pravila samo za određena poduzeća; ističe da je potrebno preispitati transferne cijene, definiciju stalnog poslovnog nastana i porezne jazove koji proizlaze iz raznih pretjerano složenih poreznih sustava, posebno u pogledu sporazuma o dvostrukom oporezivanju;
4. naglašava da bi nova rješenja za oporezivanje digitalnog gospodarstva trebala po mogućnosti oporezivati dobit, a ne prihode;

5. primjećuju veliku evoluciju naših gospodarstava uzrokovanu digitalizacijom i globalizacijom; prima na znanje pozitivne učinke digitalizacije na naše društvo i naša gospodarstva, kao i veliki potencijal digitalizacije za poreznu upravu, koja služi kao alat za pružanje boljih usluga građanima, povećanje povjerenja javnosti u porezne vlasti i poboljšanje konkurentnosti; žali zbog nedostataka međunarodnog poreznog sustava, koji nije uvijek prikladan za primjereno rješavanje izazova globalizacije i digitalizacije; poziva na sklapanje sporazuma čiji je cilj pravedan i učinkovit porezni sustav, uz poštovanje nacionalnog suvereniteta u području oporezivanja;
6. pozivna na reformu poreznog sustava u cilju borbe protiv poreznih prijevара i izbjegavanja plaćanja poreza; naglašava da bi Unija i njezine države članice trebale preuzeti vodeću ulogu kad je riječ o reagiranju na te nedostatke;
7. naglašava potrebu za oporezivanjem multinacionalnih poduzeća na temelju pravedne i učinkovite formule za raspodjelu prava oporezivanja među zemljama; podsjeća na prijedlog Komisije o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB);
8. naglašava potrebu za rješavanjem problema nedovoljnog oporezivanja digitaliziranog gospodarstva; naglašava da je potrebno uzeti u obzir inherentnu mobilnost visoko digitaliziranih multinacionalnih poduzeća, posebno u pogledu stvaranja vrijednosti, te zajamčiti pravednu raspodjelu prava oporezivanja među svim zemljama u kojima ta poduzeća obavljaju gospodarsku aktivnost i stvaraju vrijednost, uključujući istraživanje i razvoj; napominje da neki postojeći sporazumi o dvostrukom oporezivanju mogu spriječiti pravednu raspodjelu prava oporezivanja i poziva na njihovo ažuriranje; naglašava posebnost situacije malih perifernih država članica;
9. smatra da je potrebne dodatno proučiti ukupno porezno opterećenje različitih poslovnih modela; žali zbog toga što izbjegavanje plaćanja poreza nije samo štetno za ubiranje javnih prihoda, jer onemogućuje javne usluge i prebacuje porezno opterećenje na prosječnog građanina, čime se stvaraju veće nejednakosti, nego i narušava tržišta jer stavlja u nepovoljan položaj poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, i stvara prepreke za nove sudionike na tržištu; ističe da je potrebno razmotriti potencijalne prepreke ulasku malih i srednjih poduzeća na tržište kako bi se izbjeglo stvaranje digitalnog sektora sa samo nekoliko velikih aktera;
10. podsjeća da se, u prosjeku, digitalna poduzeća oporezuju efektivnom poreznom stopom od samo 9,5 %, u usporedbi s 23,2 % za tradicionalne poslovne modele;
11. naglašava da je potražnja za digitaliziranim uslugama u međuvremenu eksplodirala zbog obveze obavljanja mnogih zadataka na daljinu u kontekstu pandemije bolesti COVID-19; stoga primjećuje da su pružatelji takvih digitaliziranih usluga stavljeni u povoljniji položaj od tradicionalnih poduzeća, posebno malih i srednjih poduzeća;
12. ističe da je u završnom izvješću OECD-a i skupine G20 za 2015. o prvoj mjeri za BEPS utvrđeno da digitalno gospodarstvo sve više postaje samo gospodarstvo; prepoznaje brzu digitalizaciju većine gospodarskih sektora i potrebu za poreznim sustavom otpornim na promjene u budućnosti koji ne odvaja digitalno gospodarstvo, nego osigurava pravednu raspodjelu prihoda u različitim zemljama u kojima se stvara vrijednost;

13. ističe važnost razlikovanja uloge oporezivanja i reguliranja kao i činjenicu da buduće politike o digitalnim porezima ne bi trebalo formulirati kako bi se ispravili nedostaci u digitalnom gospodarstvu, kao što su prihodi od monopola nad informacijama, ako bi umjesto toga regulatorne mjere bile prikladnije;

Globalni multilateralni sporazum: najpoželjniji, ali ne i jedini put naprijed

14. poziva na sklapanje međunarodnog sporazuma čiji je cilj pravedan i učinkovit porezni sustav; pozdravlja napore u sklopu Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a na postizanju globalnog konsenzusa o multilateralnoj reformi međunarodnog poreznog sustava kako bi se odgovorilo na izazove kontinuiranog premještanja dobiti i digitalnog gospodarstva; međutim, žali zbog činjenice da je propušten rok za postizanje sporazuma, koji je bio utvrđen za kraj 2020.; prima na znanje napredak rasprava o prijedlozima na tehničkoj razini, unatoč kašnjenjima uzrokovanim pandemijom bolesti COVID-19, te poziva na brzo postizanje dogovora do sredine 2021. u okviru uključujućeg procesa pregovora; poziva države članice da se aktivno uključe u porezna pitanja i u drugim međunarodnim forumima kao što je UN;
15. primjećuje činjenicu da se pristup koji se temelji na dvama stupovima predloženima u Uključivom okviru skupine G20 i OECD-a sredstva ne namjenjuju isključivo digitaliziranom gospodarstvu, već se njime nastoji pronaći sveobuhvatno rješenje za nove izazove koje ono predstavlja; prima na znanje različita stajališta među članovima Uključivog okvira; smatra, međutim, da bi oba stupa trebalo smatrati komplementarnima i da bi ih trebalo usvojiti do sredine 2021.;
16. naglašava da je cilj drugog stupa rješavanje preostalih izazova BEPS-a, posebno osiguravanjem da velika multinacionalna poduzeća, uključujući ona digitalizirana, plaćaju minimalnu efektivnu stopu poreza na dobit bez obzira na to gdje se nalaze; smatra da bi svaku minimalnu efektivnu stopu trebalo postaviti na pravednu i dostatnu razinu s ciljem odvracanja od premještanja dobiti i sprječavanja štetnog poreznog natjecanja;
17. poziva Komisiju i Vijeće da osiguraju da se budućim kompromisnim rješenjima u okviru pregovora o Uključivom okviru skupine G20 i OECD-a uzmu u obzir interesi EU-a te da se izbjegne stvaranje veće složenosti i dodatnih birokratskih opterećenja za MSP-ove i građane;
18. pozdravlja napore tajništva OECD-a na pronalaženju rješenja za pitanje kako prilagoditi postojeća međunarodna porezna pravila globaliziranom i digitaliziranom gospodarstvu; pozdravlja prijedlog u okviru prvog stupa o novoj poreznoj poveznici i novim pravima oporezivanja kojima bi se stvorila mogućnost oporezivanja multinacionalnih poduzeća u jurisdikcijama tržišta, čak i ako nemaju fizičku prisutnost na temelju svoje gospodarske aktivnosti; ističe da interakcija s korisnicima i potrošačima znatno doprinosi stvaranju vrijednosti u izrazito digitalnim poslovnim modelima te bi je stoga trebalo uzeti u obzir pri dodjeli prava oporezivanja; napominje da neke političke opcije tek treba utvrditi na globalnoj razini;
19. primjećuje da bi se takozvanim „iznosom A” stvorilo novo pravo oporezivanja za tržišne jurisdikcije; naglašava da bi područje primjene tih novih prava oporezivanja trebalo obuhvaćati sva velika multinacionalna poduzeća koja bi se mogla uključiti u

prakse BEPS-a, barem automatizirane digitalne usluge i poduzeća koja se suočavaju s potrošačima, a da se pritom ne stvaraju dodatna i nepotrebna opterećenja za mala i srednja poduzeća i da se izbjegne poskupljenje usluga za potrošače;

20. poziva države članice da podrže sporazum kojim bi se osiguralo da se dostatni iznosi dobiti preraspodijele u tržišne jurisdikcije, što bi trebalo nadilaziti razliku između standardne i nestandardne dobiti, koja bi mogla dovesti do potpuno umjetnih razlika;
21. zabrinut je da bi pretjerano složen sustav zapravo mogao stvoriti prilike za zaobilaženje novodogovorenih pravila te poziva OECD i države članice koje sudjeluju u pregovorima da rade na jednostavnom i izvedivom rješenju; poziva na razmatranje zaključaka o administrativnom učinku Akcijskog plana OECD-a i skupine G20 o BEPS-u;
22. preporučuje da političke opcije koje će države članice zagovarati u pregovorima smanjuju složenost; stoga podržava pojednostavljenje administrativnih postupaka za multinacionalna poduzeća koja podliježu novim pravima oporezivanja, među ostalim u cilju smanjenja tereta provedbe za države članice, vodeći računa o državama članicama koje nisu uključene u porezne aranžmane kojima se narušava tržišno natjecanje, kao što su povlašteni ugovori (takozvani „sweetheart deals”); smatra da bi reforma načela nepristrane transakcije bila primjerena;
23. poziva Komisiju i Vijeće da intenziviraju dijalog s novom vladom SAD-a o digitalnoj poreznoj politici s ciljem pronalaženja zajedničkog pristupa u okviru pregovora u sklopu Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a o prije lipnja 2021.; pozdravlja nedavnu izjavu nove vlade SAD-a da će se ponovno aktivno uključiti u pregovore OECD-a s ciljem postizanja sporazuma te da će napustiti koncept „sigurne luke”; poziva države članice da se suprotstave klauzuli o „sigurnoj luci”, kojom bi se mogli ozbiljno ugroziti naponi uloženi u reforme; poziva Komisiju da izradi vlastiti prijedlog za rješavanje izazova digitaliziranog gospodarstva u slučaju da se u prvi stup reforme uvrsti klauzula o „sigurnoj luci”; u tom pogledu podsjeća na dugoročni prijedlog Komisije usmjeren na znatnu digitalnu prisutnost;
24. prima na znanje prijedlog o mehanizmu za sprečavanje i rješavanje sporova kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje i povećalo prihvaćanje novih pravila; ističe važnu ulogu potonjeg mehanizma, posebno u prijelaznom razdoblju dok se ne uspostavi novi međunarodni porezni režim; naglašava, međutim, da se porezna sigurnost najbolje postiže utvrđivanjem jednostavnih, jasnih i usklađenih pravila kojima se prije svega sprečavaju sporovi; ističe da se bilo kakvim mehanizmom za sprečavanje i rješavanje sporova zemlje u razvoju ne bi smjelo dovesti u nepovoljan položaj;
25. razumije da bi se međunarodnim sporazumom trebali izbjeći štetni trgovinski sporovi i protumjere koji bi mogli imati negativne učinke na druge gospodarske sektore;
26. poziva Komisiju da dovrši vlastitu procjenu učinka o utjecaju prvog i drugog stupa na prikupljanje prihoda za države članice te da izvijesti Vijeće i Parlament o svojim nalazima; poziva Komisiju da na temelju te procjene učinka savjetuje i usmjeri države članice da u pregovorima zauzmu stajališta kojima se štite interesi EU-a;
27. poziva sve države članice i Komisiju da usklade svoja stajališta kako bi nastupile

jedinstveno;

Poziv na hitno djelovanje EU-a

28. žali zbog činjenice da se zbog neuspjeha Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a da u listopadu 2020. pronađe rješenje produžilo nedostatan oporezivanje digitaliziranog gospodarstva; ističe da je pandemija bolesti COVID-19 uvelike pogodovala digitaliziranim poduzećima, i to uglavnom onima koja su uspjela proširiti svoje poslovanje, dok su mnoga druga poduzeća, osobito MSP-ovi, pretrpjela štetu, kao i da je ubrzala prijelaz na digitalizirano gospodarstvo, čime se dodatno istaknula potreba za pronalaženjem multilateralnih rješenja za reformu postojećeg poreznog sustava kako bi se osigurao pravedan doprinos digitaliziranog gospodarstva;
29. ističe da vlade trebaju prikupiti dosad rekordna sredstva radi oporavka od krize uzrokovane bolešću COVID-19 te da se mobilizacijom prihoda iz nedovoljno oporezovanih sektora može doprinijeti financiranju oporavka;
30. smatra da su porezni izazovi koji proizlaze iz digitaliziranog gospodarstva globalni problem i da je hitno potreban sporazum na razini država skupine G20 i OECD-a kako bi se omogućila međunarodna koordinacija; smatra da je ambiciozno i usklađeno međunarodno rješenje poželjnije od niza nacionalnih ili regionalnih digitalnih poreza koji nose potencijalne rizike te je mnogo vjerojatnije da će dobiti jednoglasnu potporu u Vijeću;
31. stoga smatra da bi EU, bez obzira na napredak pregovora u sklopu Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a, trebao imati rezervno stajalište i biti spreman dati vlastiti prijedlog za oporezivanje digitalnog gospodarstva do kraja 2021., osobito s obzirom na to da se prijedlozi OECD-a odnose samo na malu skupinu poduzeća i da možda neće biti dovoljni; poziva Komisiju da poštuje međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. o suradnji u proračunskim pitanjima tako da predstavi svoje prijedloge o digitalnom nametu do lipnja 2021., te da pritom anticipira njihovu usklađenost s reformom na temelju Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a, ako se o njoj postigne sporazum; preporučuje da Komisija izradi plan kojim bi se uzeli u obzir različiti scenariji, posebno scenarij koji uključuje dogovor na razini OECD-a i scenarij koji ga ne uključuje, do sredine 2021.;
32. poziva Komisiju da posebno razmotri uvođenje privremenog EU-ova poreza na digitalne usluge kao nužnog prvog koraka; naglašava da bi, ako se postigne međunarodni sporazum u sklopu Uključivog okvira OECD-a i skupine G20, ta europska rješenja trebala na odgovarajući način prilagoditi; podsjeća da se EU-ov porez na digitalne usluge može predvidjeti samo kao privremeni prvi korak;
33. poziva EU da na usklađen način provede budući sporazum koji je rezultat međunarodnih pregovora i poziva Komisiju da izda prijedlog u tu svrhu;
34. napominje da bi neuspjeh pregovora u okviru OECD-a doveo do daljnje fragmentacije u pogledu digitalnih poreza, što bi moglo naštetiti i europskim poduzećima koja žele proširiti svoje poslovne modele na druga tržišta; podsjeća da je važno da se postigne sporazum na razini OECD-a kako bi se izbjegli mogući trgovinski ratovi; ističe da je, iako je oporezivanje u nadležnosti država članica, potrebna snažna koordinacija;

35. naglašava da se digitalna poduzeća iz EU-a koja imaju sjedište u jednoj od država članica EU-a i koja podliježu porezu na dobit u EU-u nalaze u nepovoljnom položaju u usporedbi sa stranim poduzećima koja nemaju „fizičku prisutnost” ni u jednoj državi članici te stoga mogu izbjeći plaćanje poreza na dobit u EU-u čak i ako posluju s europskim korisnicima; ističe da je potrebno stvoriti jednake uvjete za pružatelje tradicionalnih usluga i automatiziranih digitaliziranih usluga, kao i za poduzeća u EU-u koja posluju u izravnom kontaktu s potrošačima, i to na način da se zajamči da se ta poduzeća oporezuju tamo gdje ostvaruju dobit i po pravednoj stopi;
36. ističe da se, kada je riječ o bilo kakvom EU-ovu porezu na digitalne usluge, mora izbjeći nepotrebno povećanje troškova usklađivanja te da se moraju pružiti jasne definicije i transparentne odredbe koje je jednostavno poštovati i provoditi, te promicati pravnu i regulatornu sigurnost;
37. poziva na donošenje proporcionalnih pravila kako bi se izbjeglo ugrožavanje MSP-ova, novoosnovanih poduzeća i poduzeća koja su u procesu digitalizacije svojeg poslovanja; naglašava da porezna politika može biti jedan od instrumenata za potporu konkurentnosti jedinstvenog tržišta u tom pogledu; naglašava da je potrebna porezna politika kojom se potiče rast i čiji je cilj jačanje međunarodne konkurentnosti jedinstvenog tržišta;
38. ističe da je potrebno revidirati postojeća pravila o dvostrukom oporezivanju kako bi se osiguralo da se sva dobit koja izlazi iz EU-a oporezuje;
39. konstatira da neke države članice smatraju da je oporezivanje visokodigitaliziranih poduzeća hitno pitanje te su stoga uvele poreze na digitalne usluge na nacionalnoj razini; konstatira da ti nacionalni digitalni porezi utječu na međunarodnu trgovinu i pregovore; ističe, međutim, da jednostrano uvođenje nacionalnih rješenja može dovesti do rizika od fragmentacije i porezne nesigurnosti unutar jedinstvenog tržišta; naglašava da je zbog multiplikacije nacionalnih mjera uvođenje koordiniranog europskog rješenja još važnije; podsjeća da bi te nacionalne mjere trebalo postupno ukinuti ako se pronađe učinkovito multilateralno rješenje;
40. podsjeća da vlade oporezivanje, iako je ono prvenstveno u nadležnosti država članica, moraju što je više moguće provoditi na način koji je u skladu sa zajedničkim načelima prava EU-a kako bi se zajamčila usklađenost nacionalnih okvira i tako omogućilo pošteno tržišno natjecanje te izbjegli negativni učinci na sveukupnu usklađenost poreznih načela EU-a;
41. primjećuje da Vijeće nije postiglo dogovor ni o jednom od povezanih prijedloga Komisije, tj. o porezu na digitalne usluge, znatnoj digitalnoj prisutnosti ili CCTB-u i CCCTB-u; poziva države članice da preispitaju svoja stajališta o tim prijedlozima u slučaju neuspjeha pregovora u okviru OECD-a, posebno s obzirom na dosad nezabilježene okolnosti krize uzrokovane bolešću COVID-19, ili da razmotre njihovo uključivanje u moguću buduću provedbu sporazumâ na razini OECD-a te da razmotre sve mogućnosti predviđene Ugovorima ako se ne postigne jednoglasni sporazum;
42. poziva države članice da ponovno pokrenu politički dijalog na visokoj razini u Vijeću kako bi pripremile temelje za odluku o oporezivanju digitalnoga gospodarstva u okvirima jedinstvenog tržišta, bez obzira na ishod međunarodnih pregovora; poziva

Vijeće da ostvari napredak u pogledu zakonodavnih predmeta koje je Parlament već usvojio kako bi se poštovalo načelo lojalne suradnje među institucijama EU-a;

43. pozdravlja Komisijinu početnu procjenu učinka od 14. siječnja 2021. o digitalnom nametu; napominje da digitalizacija može povećati produktivnost i dobrobit potrošača, ali da je također iznimno važno osigurati da velika, izrazito digitalizirana poduzeća daju svoj doprinos društvu; poziva Komisiju da pažljivo procijeni kako će opseg, definicija i segmentacija digitalnih aktivnosti, transakcija, usluga ili poduzeća biti u skladu s međunarodnim naporima za pronalaženje globalnog rješenja;
44. prima na znanje tri opcije porezne politike navedene u početnoj procjeni učinka, koje uključuju:
 - a) dodatak na porez na dobit (CIT) koji bi bio u skladu s međunarodnim pregovorima i bilateralnim poreznim sporazumima,
 - b) porez koji bi se temeljio na prihodima, u slučaju da se ne pronade učinkovito međunarodno dogovoreno rješenje, pri čemu ističe da je bolje rješenje da se digitalnim porezom oporezuje dobit,
 - c) porez na digitalne transakcije koje se provode između poduzeća u EU-u, pri čemu smatra da postoji rizik od prebacivanja tereta plaćanja poreza s velikih digitaliziranih poduzeća na manja poduzeća koja se oslanjaju na te usluge;
45. traži detaljnu procjenu učinaka koje bi svaka od tih opcija imala na digitalnu agendu EU-a i na jedinstveno tržište, kao i svih mogućih trgovinskih sporova i odmazdi drugih gospodarskih subjekata te mogućih učinaka prelijevanja na druge gospodarske sektore;
46. poziva na snažniju ulogu Parlamenta u zakonodavnim postupcima u području oporezivanja; poziva Komisiju da prouči sve mogućnosti koje su dostupne na temelju Ugovora; u tom pogledu prima na znanje plan za glasovanje kvalificiranom većinom koji je Komisija predložila u svojoj komunikaciji od 15. siječnja 2019. naslovljenoj „Prema učinkovitijem i demokratskijem odlučivanju u poreznoj politici EU-a”;

Digitalni namet kao novo vlastito sredstvo EU-a

47. pozdravlja Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava¹³, u skladu s načelom univerzalnosti, i podsjeća na pravno obvezujuću obvezu Komisije da do lipnja 2021. predstavi zakonodavni prijedlog o digitalnom nametu EU-a kao vlastitom sredstvu; ističe pravno obvezujuću obvezu Parlamenta, Vijeća i Komisije da bez odgode slijede korake utvrđene u planu, s ciljem njegova uvođenja najkasnije do 1. siječnja 2023.;
48. podsjeća na to da je Parlament ponovno potvrdio svoju predanost uvođenju digitalnog nameta EU-a kao vlastitog sredstva s velikom većinom glasova u nizu izvješća i rezolucija¹⁴;

¹³ SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.

Posebno u rezolucijama od 14. ožujka 2018. o reformi sustava vlastitih sredstava Europske unije (SL C 162,

49. naglašava da Međuinstitucijski sporazum, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, obvezuje Vijeće, Parlament i Komisiju da nepovratno nastave s uvođenjem digitalnog nameta EU-a koji će ući u dugoročni proračun EU-a u cijelosti kao vlastito sredstvo i dugoročan stabilan izvor prihoda; ističe da prihodi ostvareni digitalnim oporezivanjem u državama članicama mogu i moraju postati vlastito sredstvo neovisno o tome utvrđuju li se temeljna pravila na razini OECD-a ili EU-a; smatra da bi se jednak pristup trebao primjenjivati i na sve druge prihode ostvarene na temelju bilo kojeg sporazuma na razini OECD-a;
50. smatra da bi prihodi ostvareni digitalnim nametom EU-a bili neodvojivo povezani s otvorenim granicama jedinstvenog tržišta i „digitalnom unijom“ te da bi stoga predstavljali vrlo prikladnu i konkretnu osnovu za vlastita sredstva EU-a; naglašava da bi namjenjivanje tog novog izvora javnih prihoda proračunu EU-a pomoglo u rješavanju nekoliko problematičnih pitanja povezanih s fiskalnom istovjetnosti i fiskalnom usklađenosti;
51. poziva na osmišljavanje i provedbu poreznih pravila kojima bi se nastojalo na najmanju moguću mjeru svesti rizike prenošenja gospodarskih posljedica na građane i potrošače u EU-u; uvjeren je da bi pretvaranje prihoda od digitalnog poreza u vlastita sredstva za proračun EU-a pomoglo u ravnomjernoj raspodjeli i redistribuciji tih troškova među državama članicama;
52. podsjeća na to da vlastita sredstva koja se temelje na digitalnom nametu EU-a i/ili pravilima OECD-a ne smiju biti službeno namijenjena za rashode u okviru bilo kojeg konkretnog programa ili fonda, u skladu s načelom univerzalnosti; podsjeća na to da će ta sredstva činiti opće prihode zajedno s drugim novim vlastitim sredstvima čiji bi ukupni iznos trebao biti dovoljan barem za pokrivanje troškova otplate Instrumenta za oporavak *Next Generation EU*; podsjeća na to da će svi prihodi od novih vlastitih sredstava koji premašuju stvarne potrebe u pogledu otplata i dalje služiti proračunu EU-a kao opći prihodi;
53. podsjeća na to da, kao što je navedeno u točki G. Priloga II. Međuinstitucijskom sporazumu, institucije uviđaju da bi se uvođenjem paketa novih vlastitih sredstava trebalo poduprijeti odgovarajuće financiranje rashoda Unije u okviru VFO-a;
54. smatra da će prihod od digitalnog nameta EU-a biti dio paketa novih vlastitih resursa čiji će prihodi biti dostatni barem za pokrivanje, preko proračuna EU-a, budućih troškova otplate (glavnice i kamata) koji proizlaze iz komponente bespovratnih sredstava Instrumenta za oporavak, za koje se očekuje da će u prosjeku iznositi oko 15 milijardi EUR godišnje i najviše 29,25 milijardi EUR godišnje od 2028. do 2058., te da pritom treba izbjeći smanjenje rashoda za programe EU-a; primjećuje da se procjenjuje da će prihodi iznositi od nekoliko milijardi EUR do nekoliko desetaka

10.5.2019., str. 71.), od 14. studenoga 2018. pod naslovom „Privremeno izvješće o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. – stajalište Parlamenta u cilju postizanja dogovora” (SL C 363, 28.10.2020., str. 179.), od 10. listopada 2019. o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. -2027. i vlastitim sredstvima: vrijeme je da se ispune očekivanja građana (usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0032), od 15. svibnja 2020. o novom višegodišnjem financijskom okviru, vlastitim sredstvima i planu oporavka (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0124) i od 23. srpnja 2020. o zaključcima izvanrednog sastanka Europskog vijeća od 17. do 21. srpnja 2020. (usvojeni tekstovi P9_TA(2020)0206) te zakonodavnu rezoluciju od 16. rujna 2020. o Nacrtu odluke Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije (usvojeni tekstovi P9_TA(2020)0206).

milijardi EUR, ovisno o nizu čimbenika, uključujući točnu definiciju oporezive osnovice, poreznog subjekta, mjesta oporezivanja, izračuna i porezne stope te stopu gospodarskog rasta u dotičnim sektorima;

55. ističe da će se uvođenjem paketa novih vlastitih sredstava, kao što je predviđeno u planu Međuinstitucijskog sporazuma, uključujući digitalni namet EU-a, povećati financijska autonomija EU-a i njegova sposobnost da ispuni očekivanja građana EU-a u pogledu europskih strateških političkih ciljeva, kao što su pravedno i snažno europsko jedinstveno tržište, europski zeleni plan zasnovan na pravednoj tranziciji, europski stup socijalnih prava i digitalna transformacija, kao i stvaranje dodane vrijednosti EU-a s većom učinkovitošću u usporedbi s nacionalnom potrošnjom;
56. podsjeća na to da se prihodi ostvareni od digitalnog nameta EU-a moraju iskoristiti za otplaćivanje Instrumenta za oporavak i financiranje rashoda za programe i fondove Unije; u tom pogledu potvrđuje da bi dio prihoda od digitalnog nameta koji zadržavaju države članice trebao biti strogo razmjeran nastalim troškovima naplate te da se njime ne bi smjelo neopravdano naštetiti proračunu EU-a;
57. snažno potiče Komisiju da uključi stajalište Parlamenta u pripremu zakonodavnih prijedloga o digitalnom nametu EU-a kao vlastitom sredstvu i revidiranu odluku o vlastitim sredstvima i poziva Vijeće da brzo donese prijedlog u skladu s planom; potiče institucije da se brzo i konstruktivno uključe u „redoviti dijalog” predviđen dogovorenim planom za vlastita sredstva; apelira na Europsko vijeće da podrži rezolutnu vodeću ulogu EU-a u nastojanju da se na svjetskoj razini uvede pravednije oporezivanje poduzimanjem brzih i odlučnih koraka prema uvođenju digitalnog nameta kao vlastitog sredstva tijekom 2021.;

o

o o

58. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

OBRAZLOŽENJE

Suočeni smo s bitnom promjenom u našim gospodarstvima uzrokovanom digitalizacijom i globalizacijom. Ona pozitivno utječe na naše društvo i na naša gospodarstva u obliku jeftinije, snažnije i široko standardizirane tehnologije. Taj proces istodobno donosi i nove izazove za postojeći međunarodni porezni sustav, što može dovesti do neoporezivanja ili niskog oporezivanja, narušavanja tržišta i porezne nesigurnosti.

U tom je pogledu potrebna preobrazba postojećeg međunarodnog poreznog sustava kako bi se moglo uhvatiti u koštac s novim digitalnim izazovima. Konačni cilj je stvaranje pravednog i učinkovitog međunarodnog poreznog sustava kojim su obuhvaćene i posebne značajke globaliziranog digitalnog gospodarstva.

Trenutačna pandemija bolesti COVID-19 i posljedice koje je ostavila na domaće porezne osnovice pokazale su da je hitno potrebno dovršiti trenutačne pregovore u sklopu Uključivog okvira skupine G20 i OECD-a. Na razini EU-a prethodne inicijative Komisije i Parlamenta doživjele su neuspjeh u Vijeću. Nakon utvrđivanja trenutačnog višegodišnjeg financijskog okvira Komisija je zadužena za rad na prijedlogu o oporezivanju digitalnog poslovanja.

Suizvjestitelji zauzimaju stajalište izneseno u nastavku teksta.

- Digitalna poduzeća i pružatelji digitalnih usluga moraju plaćati svoj pravedno utvrđeni dio poreza na potrošačkim tržištima u jednakoj mjeri kao i tradicionalna poduzeća i pružatelji. Moramo nadvladati poznata ograničenja u pogledu definicije stalne poslovne jedinice kojom se također trebaju obuhvatiti i virtualni aspekti.
- Pregovori u sklopu Uključivog okvira trebaju se dovršiti što je prije moguće do sredine 2021. kako bi se postigao konsenzus 137 država članica o pravednom oporezivanju digitalnog gospodarstva (prvi stup) te postigao dogovor o globalnom minimalnom porezu kojim bi se riješila preostala pitanja smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS) (drugi stup).
- Potrebno je prigrliti širu definiciju područja primjene, ali istovremeno ne nanositi štetu klasičnim vrstama poduzeća, među ostalim MSP-ovima. Nužno je obuhvatiti kako iznimno digitalizirane poslovne modele tako i, u širem pogledu, poslovanje koje počiva na izravnom kontaktu s potrošačima. Cilj je stvoriti novi model porezne povezanosti koji se uglavnom temelji na prodaji umjesto na fizičkoj prisutnosti.
- Komisija i Vijeće dat će prioritet poreznim pitanjima pri kontaktu s novom vladom SAD-a s ciljem postizanja multilateralnih rješenja na razini skupine G20 i OECD-a.
- Europsko vijeće i Vijeće hitno će nastaviti inicijativu Komisije za rješavanje problema gubitka poreznih prihoda koji proizlazi iz neoporezivanja digitalnih poslovnih modela.

17.3.2021

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNE

upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o oporezivanju digitalnog gospodarstva: pregovorima u OECD-u, poreznoj rezidentnosti digitalnih poduzeća i mogućem europskom digitalnom porezu (2021/0000(INI))

Izvjestitelji za mišljenje (*): José Manuel Fernandes, Valérie Hayer

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PRIJEDLOZI

Odbor za proračune poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava¹, u skladu s načelom univerzalnosti, i podsjeća na pravno obvezujuću obvezu Komisije da do lipnja 2021. predstavi zakonodavni prijedlog o digitalnom nametu EU-a kao vlastitom sredstvu; ističe pravno obvezujuću obvezu Parlamenta, Vijeća i Komisije da bez odgode slijede korake utvrđene u planu, s ciljem njegova uvođenja najkasnije do 1. siječnja 2023.;
2. podsjeća na to da je Parlament ponovno potvrdio svoju predanost uvođenju digitalnog nameta EU-a kao vlastitog sredstva s velikom većinom glasova u nizu izvješća i rezolucija²;
3. naglašava da Međuinstitucijski sporazum, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, obvezuje Vijeće, Parlament i Komisiju da nepovratno nastave s uvođenjem

¹ SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.

² Posebno u rezoluciji od 14. ožujka 2018. o reformi sustava vlastitih sredstava Europske unije (SL C 162, 10.5.2019., str. 71), od 14. studenoga 2018. pod naslovom „Privremeno izvješće o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. – stajalište Parlamenta u cilju postizanja dogovora” (SL C 363, 28.10.2020., str. 179), od 10. listopada 2019. o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. -2027. i vlastitim sredstvima: vrijeme je da se ispune očekivanja građana (usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0032), od 15. svibnja 2020. o novom višegodišnjem financijskom okviru, vlastitim sredstvima i planu oporavka (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0124) i od 23. srpnja 2020. o zaključcima izvanrednog sastanka Europskog vijeća od 17. do 21. srpnja 2020. (usvojeni tekstovi P9_TA(2020)0206), kao i u svojoj zakonodavnoj rezoluciji od 16. rujna 2020. o Nacrtu odluke Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0220);

digitalnog nameta EU-a koji će ući u dugoročni proračun EU-a u cijelosti kao vlastito sredstvo i dugoročno stabilan izvor prihoda; ističe da prihodi ostvareni digitalnim oporezivanjem u državama članicama mogu i moraju postati vlastito sredstvo neovisno o tome utvrđuju li se temeljna pravila na razini OECD-a ili EU-a; smatra da bi se jednak pristup trebao primjenjivati i za sve druge prihode ostvarene bilo kojim sporazumom na razini OECD-a;

4. žali zbog toga što se zbog neuspjeha OECD-a da do kraja 2020. postigne planirani konsenzus o digitalnom oporezivanju nastavlja nedovoljno oporezivanje digitalnog gospodarstva jer za digitalna poduzeća u prosjeku vrijedi efektivna porezna stopa od samo 9,5 %, u usporedbi s 23,2 % za tradicionalne poslovne modele³, a oba modela koriste prednosti lokalnih negospodarskih čimbenika kao što su infrastruktura i dostupnost visokokvalificiranih radnika; primjećuje da trenutačni gospodarski kontekst, u kojem mnoge multinacionalne korporacije specijalizirane za digitalne usluge i dalje ostvaruju dobit unatoč općoj recesiji, dovodi do zahtjeva velikog dijela javnosti i samih poduzeća za osiguranjem jednakih uvjeta i pravednog doprinosa društvenom i gospodarskom oporavku;
5. međutim, sa zanimanjem primjećuje nedavne znakove napretka prema zajedničkom pristupu u nekim državama skupine G20, naročito na tehničkoj razini, s obzirom na to da bi globalno rješenje bilo najučinkovitije, pa i u pogledu porezne pravednosti; poziva na brzo postizanje dogovora u OECD-u do sredine 2021.; ipak smatra da je pravo vrijeme da EU u predstojećim mjesecima nužno bude predvodnik u konkretnim, opipljivim i nepovratnim političkim i zakonodavnim mjerama za pokretanje i poticanje međunarodnih napora, kojima će postaviti standarde za veću poreznu pravednost uvođenjem digitalnog nameta EU-a, uz nastavak međunarodnih pregovora na razini OECD-a;
6. ističe da trenutačna pravila o oporezivanju dobiti trgovačkih društava više ne odgovaraju modernim globalnim, digitalnim i društvenim zahtjevima za pravedno digitalno oporezivanje; primjećuje da je, unatoč opravdanosti reformi digitalnog oporezivanja bez obzira na trenutačnu krizu, jasno da socijalna i gospodarska kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 potiče procese digitalne transformacije i da mnoga digitalna i digitalizirana multinacionalna poduzeća bilježe dobit tijekom pandemije, a trenutačno ne plaćaju iznos poreza koji bi trebala plaćati; naglašava potrebu za reformom i modernizacijom postojećeg poreznog sustava kako bi se dugoročno ojačala održivost javnih financija; stoga ponovno ističe da će se digitalnim nametom EU-a spriječiti smanjenje porezne osnovice, izbjegavanje plaćanja poreza, porezne prijevare i agresivno porezno planiranje rješavanjem pitanja mobilnih poreznih osnovica, osiguranjem jednakih uvjeta, doprinošenjem obnovi porezne pravednosti i vraćanju povjerenja građana EU-a u sustav, kao i zaštitom financijskih interesa EU-a; smatra da će ti prihodi biti neodvojivo povezani s otvorenim granicama jedinstvenog tržišta i „digitalnom unijom“ te bi stoga predstavljali vrlo prikladnu i konkretnu osnovu za vlastita sredstva EU-a; naglašava da bi namjena tog novog izvora javnih prihoda proračunu EU-a pomogla u rješavanju nekoliko problematičnih pitanja povezanih s fiskalnom istovjetnosti i fiskalnom usklađenosti;

³ Izračuni iz procjene učinka Komisije na temelju dokumenta ZEW-a (2016. i 2017.) i ZEW-a i dr. (2017.) Vidi radni dokument službi SWD(2018) 0081.

7. poziva na pristup kojim će se spriječiti rizik od dvostrukog oporezivanja i dvostrukog neoporezivanja te kojim bi se troškovi usklađivanja za europska poduzeća, posebno MSP-ove, sveli na najmanju moguću mjeru; poziva na osmišljavanje i provedbu poreznih pravila kojima bi se nastojalo na najmanju moguću mjeru svesti rizike od prenošenja gospodarskih posljedica na građane i potrošače u EU-u; uvjeren je da bi pretvaranje prihoda od digitalnog poreza u vlastita sredstva za proračun EU-a pomoglo u ravnomjernoj raspodjeli i redistribuciji tih troškova diljem država članica;
8. naglašava da bi jedinstveni skup usklađenih pravila i provedbenih postupaka ugrađenih u zakonodavstvo na razini EU-a rezultirao nižim administrativnim neizravnim troškovima za javna tijela za naplatu poreza u državama članicama, kao i znatno smanjenim troškovima usklađivanja, posebno za digitalne poslovne modele koji se mogu nadograđivati na cijelom jedinstvenom tržištu;
9. podsjeća na to da vlastita sredstva koja se temelje na digitalnom nametu EU-a i/ili pravilima OECD-a ne smiju biti službeno namijenjena za rashode bilo kojeg konkretnog programa ili fonda, u skladu s načelom univerzalnosti; podsjeća na to da će ta sredstva činiti opće prihode zajedno s drugim novim vlastitim sredstvima čiji bi ukupni iznos trebao biti dovoljan barem za pokrivanje troškova otplate Instrumenta za oporavak Next Generation EU; podsjeća na to da će svi prihodi od novih vlastitih sredstava koji premašuju stvarne potrebe u pogledu otplata i dalje služiti proračunu EU-a kao opći prihodi;
10. podsjeća na to da, kao što je navedeno u točki G. Priloga II. Međuinstitucijskom sporazumu, institucije uviđaju da bi se uvođenjem paketa novih vlastitih sredstava trebalo poduprijeti odgovarajuće financiranje rashoda Unije u okviru VFO-a;
11. smatra da će prihod od digitalnog nameta EU-a biti dio paketa novih vlastitih resursa čiji će prihodi biti dostatni barem za pokrivanje, preko proračuna EU-a, budućih troškova otplate (glavnice i kamata) koji proizlaze iz komponente bespovratnih sredstava Instrumenta za oporavak, za koje se očekuje da će u prosjeku iznositi oko 15 milijardi EUR godišnje i najviše 29,25 milijardi EUR godišnje od 2028. do 2058., te da pritom treba izbjeći smanjenje rashoda za programe EU-a; primjećuje da se procjenjuje da će prihodi iznositi od nekoliko milijardi EUR do nekoliko desetaka milijardi EUR, ovisno o nizu čimbenika, uključujući točnu definiciju oporezive osnovice, poreznog subjekta, mjesta oporezivanja, izračuna i porezne stope te stopu gospodarskog rasta u dotičnim sektorima; napominje da bi, kako bi se ponovno postigla porezna pravednost i jednaki uvjeti među sektorima, minimalna „stopa” ili iznos nameta trebali biti definirani na način koji će dovesti do efektivnog oporezivanja koje je razmjerno prosječnoj efektivnoj poreznoj stopi na dobit tradicionalnih međunarodnih poduzeća diljem EU-27;
12. ističe da će se uvođenjem paketa novih vlastitih sredstava, kao što je predviđeno u planu Međuinstitucijskog sporazuma, uključujući digitalni namet EU-a, povećati financijska autonomija EU-a i njegova sposobnost da ispuní očekivanja građana EU-a u pogledu europskih strateških političkih ciljeva, kao što su pravedno i snažno europsko jedinstveno tržište, europski zeleni plan zasnovan na pravednoj tranziciji, europski stup socijalnih prava i digitalna transformacija, kao i stvaranje dodane vrijednosti EU-a s većom učinkovitošću u usporedbi s nacionalnom potrošnjom;

13. podsjeća na to da se prihodi ostvareni od europskog digitalnog nameta moraju iskoristiti za otplatu Instrumenta za oporavak i financiranje rashoda za programe i fondove Unije; u tom pogledu potvrđuje da bi dio prihoda od digitalnog nameta koji zadržavaju države članice trebao biti strogo razmjeran nastalim troškovima naplate te da se njime ne bi smjelo neopravdano naštetiti proračunu EU-a;
14. smatra da je iznimno važno štititi i razvijati novoosnovana poduzeća i MSP-ove koji nude digitalne usluge jamčenjem pravednog fiskalnog okruženja te promicanjem digitalnih inovacija i istraživanja o digitalnim aspektima; podsjeća na to da je Parlament 2018. preporučio osmišljavanje poreza EU-a na digitalne usluge koji neće biti usmjeren na MSP-ove i novoosnovana poduzeća zahvaljujući visokom pragu za globalne prihode i oporezive prihode unutar Unije; podržava smisao tog pristupa i traži digitalni namet kojim će se stvarati znatni prihodi na temelju širokog opsega digitalnih usluga, kao što su oglašavanje i prodaja podataka;
15. snažno potiče Komisiju da uključi stajalište Parlamenta u pripremu zakonodavnih prijedloga o digitalnom nametu EU-a kao vlastitom sredstvu i revidiranu odluku o vlastitim sredstvima i poziva Vijeće da brzo donese prijedlog u skladu s planom; potiče institucije da se brzo i konstruktivno uključe u „redoviti dijalog” predviđen dogovorenim planom za vlastita sredstva; apelira na Europsko vijeće da podrži rezolutnu vodeću ulogu EU-a u nastojanju da se na svjetskoj razini uvede pravednije oporezivanje poduzimanjem brzih i odlučnih koraka prema uvođenju digitalnog nameta kao vlastitog sredstva tijekom 2021.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	17.3.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 34 - : 2 0 : 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Rasmus Andresen, Robert Biedroń, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Paolo De Castro, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Elisabetta Gualmini, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Mislav Kolakušić, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Ioannis Lagos, Hélène Laporte, Pierre Larrourou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Silvia Modig, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Henrike Hahn

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

34	+
ID	Anna Bonfrisco, Valentino Grant, H�el�ene Laporte
NI	Mislav Kolakušić
PPE	Lefteris Christoforou, Jos�e Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mure�an, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Val�erie Hayer, Nicolae �tef�anu�a, Nils Torvalds
S&D	Robert Biedro�, Paolo De Castro, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils U�akovs
The Left	Silvia Modig, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Francisco Guerreiro, Henrike Hahn

2	-
ID	Joachim Kuhs
NI	Ioannis Lagos

4	0
ECR	Zbigniew Ku�miuk, Bogdan Rzo�ca, Johan Van Overtveldt
Renew	Moritz K�rner

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	23.3.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 48 -: 4 0: 6
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Francesca Donato, Derk Jan Eppink, Engin Eroglu, Jonás Fernández, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Luis Garicano, Sven Giegold, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Eero Heinäluoma, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtzos, Aurore Lalucq, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Jörg Meuthen, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Dragoş Pîslaru, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Martin Schirdewan, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtasun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zīle
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Damien Carême, Hélène Laporte, Margarida Marques, Eva Maydell, Andreas Schwab, Mick Wallace

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

48	+
ID	Francesca Donato, Valentino Grant, H�el�ene Laporte, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Georgios Kyrtos, Au�ra Maldeikien�e, Eva Maydell, Siegfried Mure�an, Lud�ek Niedermayer, Lídia Pereira, Sirpa Pietik�inen, Andreas Schwab, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Luis Garicano, Ondr�ej Kovařík, Drago� P�islaru, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marek Belka, Jon�as Fernández, Eero Hein�aluoma, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Pedro Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão, Martin Schirdewan, Mick Wallace
Verts/ALE	Damien Car�eme, Sven Giegold, Claude Gruffat, Stasys Jakeli�unas, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Ernest Urtausun

4	-
ID	Gunnar Beck, J�org Meuthen
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos
S&D	Alfred Sant

6	0
ECR	Derk Jan Eppink, Johan Van Overtveldt, Roberts Z�ile
PPE	Frances Fitzgerald
Renew	Billy Kelleher, Caroline Nagtegaal

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani